

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.19/2011/6. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2012. év február hó 8. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A hivatali vesztegetés bűntette és más bűncselekmény miatt *I.r. vádlott és társa* ellen indított büntetőügyben a Nógrád Megyei Bíróság B.199/2010/11. számú ítéletét *az I. r. vádlott tekintetében megváltoztatja.*

A vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés tartamát 1 (egy) év 6 (hat) hónapra, a próbaidő tartamát 3 (három) évre *súlyosítja*, míg a járművezetéstől eltiltást *mellőzi.*

A 2 rb. vesztegetés bűntettének helyes minősítése Btk. 253.§ (1) és (2) bekezdés I. fordulat.

A vádlottat a Btk. 233.§ (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő hamis vád bűntette alól tekinti felmentettnek.

A jövőben esetleg felmerülő bűnügyi költség megfizetésére kötelezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott tekintetében helybenhagyja azzal, hogy a II. r. vádlott cselekményének helyes megnevezése és minősítése 2 rb. vesztegetés bűntette (Btk.253.§ (1) és (2) bekezdés I. fordulat).

A másodfokú eljárásban a II. r. vádlott tekintetében felmerült 7.620,- (hétezer-hatszázhusz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Nógrád Megyei Bíróság a 2010. november 24. napján kihirdetett B.199/2010/11. számú ítéletével az I.r. vádlottat 2 rb. vesztegetés bűntette (Btk.253.§.(2) bekezdés),

közokirat-hamisítás büntette (Btk.274.§.(1) bekezdés b/ pontja) és ittas járművezetés vétsége (Btk.188.§.(1) bekezdés) miatt - halmazati büntetésül - 1 év - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre és 1 év „B” kategóriás közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

Ellenben a hamis vád büntette (Btk.233.§.(1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette.

A II.r. vádlottat 2 rb. hivatali vesztegetés büntette (Btk.253.§.(2) bekezdés) miatt megrovásban részesítette.

Rendelkezett ítéletében a bűnügyi költség megfizetéséről is.

Az ítélet ellen az ügyész mindkét vádlott terhére fellebbezést jelentett be, az I.r. vádlott esetében a részfelmentés miatt a bűnösség megállapítása és összességben súlyosabb büntetés kiszabása, all.r. vádlott esetében súlyosítás végett.

Az ítélet ellen az I.r. vádlott és védője is fellebbezett, enyhítés érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.9/2011/2. számú átiratában és képviselője a nyilvános ülésen az ügyészi fellebbezést fenntartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság alapvetően a perrendi szabályok betartásával járt el. A tényállás tisztázásához szükséges bizonyítékokat beszerezte, a releváns iratokat felolvasta. Bár a végső iratismertetésnél a jegyzőkönyv nem tünteti fel a Be.301.§.(3) bekezdésére utalást, de ez a hiányosság nem érintette a büntetőjogi felelősség megállapítását.

Az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított tényállást megalapozottnak tartotta, annak mégis kismérvű kiegészítését indítványozta azzal, hogy az I.r. vádlott tisztában volt azzal, hogy az autót szeszestől befolyásolt állapotban vezette, s hogy ez büntetendő cselekmény, s ennek tudatában adta át a II.r. vádlott vezetői engedélyét az intézkedő rendőröknek.

Az elsőfokú bíróság eleget tett az indokolási kötelezettségének is.

A megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére a vesztegetés büntette, valamint az I.r. vádlott esetében a közokirat-hamisítás büntette és az ittas járművezetés vétsége tekintetében, és e cselekményeket törvényesen minősítette.

Ugyanakkor - az ügyészi álláspont szerint - téves jogkövetkeztetést vont le, amikor az I.r. vádlottat a hamis vád büntette alól felmentette.

Az ittas járművezetés vétségét megvalósító az I.r. vádlott személyazonosságának igazolására más nevére szóló valódi közokiratot használt fel, ezért a Btk.274.§.(1) bekezdés b/ pontjának III. fordulata szerint minősülő közokirat-hamisítás büntette

mellett a hamis vád büntettét is elkövette (2/2004. Büntető jogegységi határozat, BH.2005/91.).

Álláspontja szerint a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság szinte teljes körűen számba vette, azonban a súlyosító tényezők körében elmulasztotta értékelni a közélet tisztasága elleni bűncselekmények nagymérvű elszaporodottságát.

Így az I.r. vádlottal szemben további bűnösség megállapítást tartott indokoltnak azzal, hogy mindkét vádlottal szemben halmazati büntetést kell kiszabni. A súlyosító körülmények bővülnek, ezért a büntetés céljának eléréséhez mindkét vádlott esetében súlyosabb jogkövetkezmény alkalmazása szükséges.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a tényállás kiegészítését, az I.r. vádlott bűnösségének hamis vád büntetében megállapítását, a büntetés kiszabása körében értékelhető körülmények kiegészítését, a vádlottak büntetésének súlyosítását indítványozta.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

Kifogásolta a Btk.2.§. felhívásának elmaradását, és észrevételezte az ítélet 3. oldal 4. bekezdés első mondatában található elírást a vád megjelölésével kapcsolatban.

A vádlottak védője a perbeszédében az I.r. vádlott tekintetében a fellebbezését fenntartotta, míg a II.r. vádlottnál az ügyészi fellebbezést alaptalannak tartotta.

Az I.r. vádlott vonatkozásában a járművezetéstől eltiltás mellőzését kérte.

E körben arra hivatkozott, hogy az I.r. vádlott nem akart akkor éjjel vezetni, de a baráti körébe tartozó személy kérésére mégis gépkocsiba ült, hogy őt hazavigye. A cselekményre forgalommentes időben, rövid útszakaszon került sor.

A vesztegetési cselekménnyel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy szexuális ajánlat nem hangzott el, erre a rendőri jelentésben sem volt utalás. Ez csak később került szóba, ami életszerűtlen és megkérdőjelezi a rendőrök szavahihetőségét.

Szó volt az intézkedés során pénzről, de ezzel kapcsolatban azzal érvelt, hogy az I.r. vádlott pánikba esett, és azt akarta, hogy az eljárást gyorsan intézzék el, ekkor helyszíni bírságra gondolt.

Mindezek alapján a vesztegetés büntettét nem tartotta megállapíthatónak.

A hamis vád büntette esetében azért tartotta helyesnek az elsőfokú bíróság döntését, hiszen a történekkor mindkét vádlott jelen volt.

Az I.r. vádlott esetében büntetlen előéletére, kedvező közlekedési előéletére hivatkozott, és arra, hogy a városba jár dolgozni gépkocsival, melyhez a vezetői engedélyére szükség lenne.

A II.r. vádlottnál az intézkedés alkalmazását megfelelőnek, a súlyosítást indokolatlannak tartotta.

Az I.r. vádlott felszólalásában előadta, hogy jelenleg takarítóként dolgozik a városban a Zrt-nél, ahol 67.000 Ft a havi jövedelme. Emellett gimnáziumba és műkörmös tanfolyamra jár.

Hangsúlyozta, hogy megbánta a cselekményt és nagy szüksége lenne a vezetői engedélyére.

A II.r. vádlott felszólalásában elmondta, hogy szégyelli, hogy ilyen ügybe keveredett.

A fellebbezések részben alaposak.

A kétirányú fellebbezések alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált a Be.348.§.(1) bekezdése alapján.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartva járt el. A vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, de az ítélet indokolásában elmaradt a tanúvallomások egyenkénti bemutatása. Ennek ellenére a bizonyítékok összevetéséből levont ténybeli következtetések a logika szabályainak megfeleltek.

Az indokolási kötelezettség részbeni elmulasztása nem volt olyan súlyú, hogy az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezze.

A Be.301.§.(3) bekezdésének 2011. március 1. hatállyal történt módosítása miatt Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában kifogásolt eljárási szabálysértés már nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás összességében megalapozott, de az iratok tartalma alapján a Be.352.§.(1) bekezdés a/ pontja szerint pontosításra szorul.

- A 3. oldal 4. bekezdését azzal pontosítja, hogy a vádat a Balassagyarmati Városi Ügyészség nyújtotta be.

- A 3. oldal 7. bekezdését az I.r. vádlottnak a nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján azzal egészíti ki, hogy jelenleg takarítóként dolgozik a városban a Zrt-nél, ahol a havi keresete 67.000 Ft. E mellett gimnáziumba jár és műkörmösnek tanul.

- A 4. oldal 1. bekezdését kijavítja azzal, hogy az I.r. vádlott a gépkocsit vezette (nyom. ir. II. kötet 15. oldal, gépjármű-nyilvántartás adatai).

- A 4. oldal 3. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a II.r. vádlott adatainak lekérdezésére 02 óra 09 perckor, az I. r. vádlott adatainak lekérdezésére pedig 02 óra 14 perckor került sor.

Az így kiegészített és pontosított tényállás már minden szempontból megalapozott, hibamentes, és a vádlottak tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által indítványozott tényállás-kiegészítés az I.r. vádlott tudattartalmára vonatkozó megállapításokat kíván a tényállás részévé tenni, ami viszont a jogi indokolás körébe tartozik.

Az elsőfokú bíróság nem tett teljes körűen eleget az indokolási kötelezettségének, mert elmaradt a bizonyítékok egy részének bemutatása, az egyes tanúvallomások értékelése, de ez nem volt olyan mértékű, amely a Be. 373.§.(1) bekezdés III/a/ pontja alapján az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését eredményezhette volna, nem tette az elsőfokú bíróság ítéletét felülbírálatra alkalmatlanná.

Az ítéletnek ez a hiányossága a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető volt.

A vádlottakkal szemben intézkedő tanú¹ és a tanú² rendőröket a nyomozás során többször is kihallgatták, szembesítésre is sor került.

E két tanú a nyomozás során és a tárgyaláson is végig következetesen nyilatkozta, hogy mindkét vádlottat személyesen, név szerint is ismerték (nyom. ir. 37., 113., 119. oldalai).

A tanú¹ a nyomozás során tett előadása szerint az I.r. vádlottat már előzetesen a presszóban látta és felismerte, és később a szembe jövő Opel gépkocsi vezetőjeként is egyértelműen azonosította.

Azt, hogy személyesen is ismerték egymást tanúsítja a szembesítési jegyzőkönyv is (nyom. ir. 151-159. oldalai), ahol az I.r. vádlott is úgy nyilatkozott, hogy ismeri a tanút, tegező viszonyban vannak, keresztnévén szólította.

Mindkét tanú arról is nyilatkozott, hogy az igazoltatáskor tisztában voltak azzal, hogy nem a II.r. vádlott, hanem az I.r. vádlott a gépkocsi vezetője.

Az alkoholszonda alkalmazását megelőzően pedig már az I.r. vádlott is elismerte a valódi személyazonosságát, és ez a rendőri jelentésben is így szerepelt, előállítására is a saját nevére került sor.

Egybehangzó nyilatkozatot tett a két tanú az I.r. vádlott részéről felajánlott pénzösszegekkel kapcsolatban is. Ez utóbbi tényt egyébként maga az I.r. vádlott sem vitatta.

A vezetői engedély átadásával kapcsolatban a rendőr tanúk vallomását alátámasztotta a tanú³ nyomozati nyilatkozata is azzal, hogy az I.r. vádlott azért adta át a II.r. vádlott vezetői engedélyét, mert az övé nem volt nála (nyom. ir. 27-29. oldal). Ezzel pedig cáfolta azt a vádlotti védekezést, hogy a más nevére szóló vezetői engedély átadására véletlenül került sor.

A tanú1, a tanú2 és a tanú3 tanúk vallomása egybehangzó volt abban a vonatkozásban is, hogy a II.r. vádlott azért tett szexuális ajánlatot az intézkedő rendőröknek, hogy az I.r. vádlottal szembeni további intézkedéstől tekintsenek el.

A két rendőr tanú a tárgyaláson is egyezően nyilatkozott arról, hogy komolytalan volt a II.r. vádlott felajánlása, ezért nem is szerepeltették azt a rendőri jelentésben (9. sorsz. tjkv. 8. oldala, és 11. tjkv. 2. és 4. oldala).

Ilyen bizonyítékok mellett a másodfokú bíróság is kétséget kizáróan bizonyítottan látta mindkét vádlott cselekményét.

Nem foghatott helyt a vádlottak védőjének a nyilvános ülésen előadott érvelése, hogy a vesztegetés büntette ne lenne megállapítható.

Ez az érvelés a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenységét támadja, amely a másodfokú eljárásban nem vezethet eredményre.

Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlottak bűnösségére, és törvényesen, bár nem mindenben pontosan és helyes megnevezéssel minősítette az általuk elkövetett bűncselekményeket.

A vádlottak terhére megállapított 2 rb. vesztegetés büntettének helyes minősítése Btk. 253.§ (1) és (2) bekezdés I. fordulat.

A II.r. vádlott esetében a cselekmény megnevezését is korrigálni kellett, nem felel meg a Be.258.§.(2) bekezdés d/ pontjában írtaknak. Így annak helyes megnevezése - úgy mint az I.r. vádlottnál - vesztegetés büntette.

A másodfokú bíróság is egyetértett - bár eltérő jogi indokolás mellett - az I.r. vádlott hamis vád büntette alóli felmentésével, és az ezzel ellentétes ügyészi álláspontot nem tartotta alaposnak.

Szükségesnek látta megjegyezni a másodfokú bíróság azt is, hogy sem a vádirat, sem pedig az elsőfokú bíróság ítélete nem jelölte meg pontosan a hamis vád büntettére vonatkozó jogszabályhelyet, mert az helyesen a Btk.233.§.(1) bekezdés a/ pontja, ami arra az esetre vonatkozik, amikor valaki hatóság előtt más bűncselekmény elkövetésével hamisan vádol.

A Btk.233.§.(1) bekezdés a/ pontjában meghatározott hamis vád büntettének elkövetési magatartása a bűncselekmény elkövetésével történő hamis vádolás.

Ez olyan tényállítást jelent, amelyben az elkövető egy konkrétan megjelölt cselekmény elkövetését tulajdonítja másnak, ami megvalósítja valamely bűncselekmény törvényi tényállását. Ennek a tényállításnak kifejezettnek és hitelt érdemlőnek kell lennie.

A hiteltérdemlőség azt jelenti, hogy a terhelő tényállítás feltétlenül alkalmas arra, hogy valaki ellen bűncselekmény megalapozott gyanúját keltse, ez ugyanis a büntetőeljárás megindításának feltétele.

A hamis vád büntette megvalósulásának egyik feltétele sem volt megállapítható az I.r. vádlott vonatkozásában.

A bizonyítékok alapján megállapítható volt, hogy az igazoltató rendőrök már az igazoltatás kezdetétől fogva tudták, hogy az I.r. vádlott az, aki a gépkocsit vezette, őt személyesen, név szerint is ismerték, ugyanúgy mint a II.r. vádlottat is.

Az I.r. vádlott magatartása tehát, hogy a II.r. vádlott vezetői engedélyét adta át, és rövid ideig azt állította, hogy ő a II.r. vádlottal azonos, az intézkedő rendőrökben nem keltette annak alapos gyanúját, hogy az ittas járművezetés vétségét a II.r. vádlott követte volna el. A személyes ismeretség okán erre a vádlotti magatartás alkalmatlan volt.

A rendőri jelentésbe is az I.r. vádlott neve került feltüntetésre, őt ezen a néven állították elő a rendőrkapitányságra és vérvételre is.

A fentiek alapján törvényesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az I.r. vádlottat e vád alól bűncselekmény hiányában felmentette.

E körben szükségesnek látta felhívni a másodfokú bíróság a Be.6.§.(3) bekezdés a/ pontját is.

Osztotta a másodfokú bíróság a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontját abban a kérdésben, hogy indokolt lett volna megjelölni a Btk.2.§-át, és utalni arra, hogy a bűncselekmény elkövetésekor hatályban volt büntető törvény rendelkezései kerültek alkalmazásra. Ezt a másodfokú bíróság pótolta.

A büntetés kiszabásakor figyelembe vehető körülményeket az elsőfokú bíróság az I.r. vádlottnál csak részben sorolta fel helyesen, és azokat nem is a súlyuknak megfelelően értékelte.

A büntetés kiszabása során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. BK. vélemény II/1. pontja szerint a büntetlen előélet enyhítő körülmény, kivéve, ha az elkövető ún. fiatal felnőtt.

E két körülmény tehát egymás mellett nem értékelhető, ezért a másodfokú bíróság a büntetlen előéletre utalást mellőzte.

Egyetértett a másodfokú bíróság azzal az ügyészi állásponttal is, hogy az I.r. vádlott esetében további súlyosító körülmény a közélet tisztasága elleni bűncselekmények köztudomású elszaporodottsága (56/2007. BK. vélemény III/11. pont).

Az így kiegészített bűnösségi körülmények alapján az I.r. vádlott esetében a másodfokú bíróság a büntetés súlyosítását látta indokoltnak.

A vádlott legsúlyosabb bűncselekménye 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. E mellett más bűncselekmények elkövetésével többszörös halmazat áll fenn. Ilyen körülmények mellett a törvényi minimumban meghatározott büntetés nem szolgálja kellően a büntetési célokat.

Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 év 6 hónap börtönbüntetésre súlyosította.

Egyetértett ugyanakkor azzal az elsőbírói állásponttal, hogy a büntetési célok a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhetők az I.r. vádlottnál, viszont a próbaidő tartamának felemelését is indokoltnak látta.

Megalapozottnak látta ugyanakkor a járművezetéstől eltiltás mellőzését célzó védői indítványt.

A Btk.58.§.(1) bekezdése értelmében a járművezetéstől el lehet tiltani azt, aki az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt.

az I.r. vádlott a Btk.188.§.(1) bekezdésében meghatározott ittas járművezetés vétségének elkövetésével megszegte a KRESZ.4.§.(1) bekezdés c/ pontjának rendelkezését is.

A 38/2007. BK. vélemény szerint a járművezetéstől eltiltás alkalmazása a büntetékiszabás céljának megvalósulása érdekében akkor indokolt, ha a közlekedési bűncselekmény elkövetési körülményeiből vagy az elkövető személyiségéből arra kell következtetni, hogy az elkövetőnek a közlekedésben járművezetőként való részvétele a közlekedés biztonságát veszélyezteti.

A büntetés kiszabásának a Btk. 83. §-ában felsorolt elvei a járművezetéstől eltiltás alkalmazásánál helyesen úgy érvényesülnek, ha a büntetésnek a közlekedés biztonsága védelmében kifejeződő sajátos célját akként szolgálják, hogy az az elkövetőkre nézve a büntetés célján túlmenő joghátrányt ne okozzon.

A járművezetéstől eltiltás alkalmazását a törvény nem teszi kötelezővé, a bíróság értékelési körébe utalja az alkalmazás szükségességének az eldöntését.

Kétségtelenül az ittas járművezetés a közlekedési bűncselekmények egyik legveszélyesebb formája, mégis a járművezetéstől eltiltás mellőzésére adhat okot az elkövető kedvező közlekedési előélete, az elkövetés alkalmi jellege, az ittasság enyhe foka, az éjjel, forgalommentes időben és útszakaszon történő elkövetés.

Jelen esetben a másodfokú bíróság ezeket a körülményeket megállapíthatónak találta az I.r. vádlottnál.

Azt is értékelte, hogy a vádlott a városban talált munkát, melyet gépkocsi használata nélkül nem tudna ellátni, így a büntetés a célján túlmenő joghátrányt is okozna.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a járművezetéstől eltiltás alkalmazását mellőzte.

A II.r. vádlott esetében az elsőfokú bíróság helyesen vette számba és a súlyuknak megfelelően értékelte a bűnösségi körülményeket.

A vádlott bár formálisan megvalósította a bűncselekményt , de az mégsem volt olyan súlyú - egyetértve az elsőfokú bírósággal - hogy az büntetés kiszabását indokolta volna.

Az elsőfokú bíróság törvényesen rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség vádlottak közötti megosztásáról és annak viseléséről.

Ugyanakkor a jövőben esetleg felmerülő bűnügyi költség viselésére kötelezés idő előtti és szükségtelen is, így ezt a rendelkezést a másodfokú bíróság mellőzte.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla a Nógrád Megyei Bíróság B.199/2010/11. számú ítéletét az I.r. vádlott vonatkozásában a rendelkező részben írtak szerint a Be.372.§.(1) bekezdése alapján megváltoztatta, pontosította, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§.(1) bekezdése szerint helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a II.r. vádlott kirendelt védőjének díjként merült fel bűnügyi költség. E vádlott esetében az ügyészi fellebbezés nem volt eredményes, így ezt a bűnügyi költséget a Be.381.§.(2) bekezdése értelmében az állam viseli.

Budapest, 2012. év február hó 8. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

dr. Magócsi István sk.
előadó bíró

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.
bíró

A Nógrád Megyei Bíróság B.199/2010/11. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.19/2011/6. számú ítéletében írt változtatással 2012. év február hó 8. napján az I.r. és a II.r. vádlott tekintetében jogerőre emelkedett és a I.r. vádlottra kiszabott szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2012. év február hó 8. napján

Máziné Dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő